

**Съфинансирано от
Европейския съюз**

Изпълнителна агенция
„Програма за образование“

ПРОГРАМА
НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ,
ИНОВАЦИИ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ

Приложение ТЕРЕС-ЦВП-ЦК

**Таблица на единичните разходи и еднократните суми по
процедура BG16RFPR002-1.014
„Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и
Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни
инфраструктури или техни обединения от НПКНИ“**

1. Общи положения

При изпълнението на допустимите преки дейности по процедура „Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ“ се прилагат единични разходи и еднократни суми, които са определени и обосновани в настоящия документ.

Единични разходи и еднократни суми се прилагат при изпълнението на следните преки дейности:

Дейност 1. Научноизследователска дейност и разпространение на научните резултати.

Дейност 3. Обучение и мобилност на изследователите.

Допустимите разходи за тези дейности се определят чрез прилагане на таблица на единичните разходи и еднократни суми в съответствие с член 53, параграф 1, буква б) и в) от Регламент (ЕС) № 1060/2021 г. (съответно чл. 55, ал. 1, т. 2-3 от ЗУСЕФСУ).

Изчисленията на единичните разходи и еднократните суми се извършат в съответствие с член 53, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕС) № 1060/2021, т.е. чрез прилагане на **коректен, справедлив и проверим метод на изчисление**. За база на изчисленията се използват статистически данни или друга обективна информация, обобщаваща изпълнението на сходни процедури за програмен период 2014-2020 г., както и прилагането на обичайните практики за осчетоводяване на разходите на отделните бенефициенти.

В съответствие с член 53, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) № 1060/2021, за финансиране на мобилностите на изследователи по Дейност 3 се използват единичните разходи, прилагани при изпълнението на **сходни операции по програма Еразъм+**.

Отчитайки, че изпълнението на настоящата процедура ще стартира през 2024 г. и е с продължителност от 6 години, е необходимо да се разпише и процедура за **периодично актуализиране** на прилаганите единични разходи и еднократни суми.

Основната цел на процедура „Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или

техни обединения от НПКНИ“ е да бъде подкрепено функционирането и научноизследователската и развойна дейност (НИРД) в центровете за върхови постижения/центровете за компетентност (ЦВП/ЦК), чието създаване бе финансирано през програмния период 2014-2020 г. по Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПНОИР). Постигането на тази цел включва поддържането на сравнително постоянен персонал, нает по трудови правоотношения за сравнително дълъг период от време. Въз основа на историческите данни за разходите за възнаграждения, извършени при изпълнението на проектите по ОПНОИР, ще бъдат изчислени **единични разходи за възнаграждения** на наетите лица по процедурата.

В Решение¹ (Ref. Ares(2021)1908095 – 16/03/2021) на ЕК за оторизиране на използването на еднократни суми и единични разходи за дейности „Мария Склодовска-Кюри“ по програма „Хоризонт Европа“ са посочени единични разходи за месечно възнаграждение за различните категории изследователи. В съответствие с подхода на ЕК ще се определят **единични разходи за месечни възнаграждения** на персонала. Прилагането на единични разходи за месечни възнаграждения вместо единични разходи за почасово възнаграждение е в съответствие, както с досегашната практика при изпълнението на проектите по ОПНОИР, така и с Предложение за Препоръка на Съвета от 13 юли 2023 г. относно европейска рамка за привличане и задържане в Европа на талантите в областта на научните изследвания, иновациите и предприемачеството (COM/2023/436 final), където има изрични препоръки за насърчаване на постоянните трудови договори (т. 12, буква д), както и препоръка за опростяване на правните и административните изисквания за изследователите (т. 30, буква б).¹

Допустимите разходи за изпълнението на основната *Дейност 1. Научноизследователска дейност и разпространение на научните резултати*, ще се определят като се приложи подходът, описан в чл. 56, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060, както следва:

1. Определя се необходимата сума за възнаграждения на екипа от изследователи и екипа от професионалисти, които ще работят в ЦВП/ЦК.

---

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52023DC0436>

2. Към определената сума за възнаграждения на екипа на Центъра се прилага единна ставка от 40 %, с което се определят другите допустими преки и непреки разходи.

Допустимите разходи за изпълнение на НИРД на Центъра на практика се изчисляват като еднократна сума (преки разходи за персонал плюс други преки и непреки разходи, определени чрез прилагане на единна ставка от 40 %), но в бюджета на проекта ще бъдат описани в 3 различни бюджетни реда:

- Единични разходи за възнаграждения на изследователите;
- Единични разходи за възнаграждения на екипа от професионалисти;
- Други преки и непреки разходи (единна ставка от 40 % от преките разходи за персонал).

По този начин, от една страна, се улеснява формирането на текущите годишни бюджети по проекта на бенефициентите, а от друга страна, се осигурява максимална гъвкавост за покриване на различните възникнали потребности на ЦВП/ЦК при извършването на НИРД.

2. Определяне на единични разходи за месечни възнаграждения на изследователите, извършващи научно-изследователска и развойна дейност (НИРД) в центровете за върхови постижения / центровете за компетентност (ЦВП/ЦК) – Дейност 1

За изпълнението на основната Дейност 1. *Научноизследователска дейност и разпространение на научните резултати*, се предвижда да бъдат финансирани възнагражденията на 2 категории персонал:

- ✓ **Изследователи**, извършващи НИРД;
- ✓ **Екип от професионалисти** (иновационен персонал), който да подпомага оперативната дейност на ЦВП/ЦК и да осигурява устойчивост на центъра.

За да обобщи различните характеристики, които изследователите могат да имат през цялата си кариера, Европейската комисия (ЕК) прие нарочна класификация, т. нар. дескриптори за изследователските профили. Тази класификация описва 4 (четири) широки профила, които се прилагат за всички изследователи, независимо от това къде работят: в изследователски институти, изследователски университети, висши училища,

предприятия, неправителствени организации. Възприетите четири широки профила описват различните характеристики, които изследователите притежават в зависимост от етапа на тяхното кариерно израстване.

Съгласно Европейската рамка за научноизследователски кариери (*European Framework for Research Careers*)² четирите широки профила за изследователите включват:

R1 – Изследовател от първи етап (до придобиване на докторска степен);

R2 – Признат изследовател (изследовател, който притежава докторска степен или еквивалент, който все още не е напълно независим);

R3 – Утвърден изследовател (изследователи, които са развили определено ниво на независимост при провеждането на научни изследвания);

R4 – Водещ изследовател (изследователи, водещи в своята изследователска област или поле).

Допълнителна информация за всяка от посочените категории изследователи е представена в Приложение 2 – файл *Приложение 2_Дескриптори.docx*, което включва описание на дескриптора на всеки от профилите.

Комисията интегрира рамката в общоевропейския портал за работни места EURAXESS през 2011 г. като полезна категоризация на възможностите за работа в областта на научните изследвания, а от 2014 г. програмите на ЕК използват рамката за различните инструменти за финансиране.

Висшите училища и научните организации обикновено посочват в свои вътрешни правила специфични измерими показатели, въз основа на които да се определя профилът R1-R4, приложим за наетите изследователи.

---

² Комуникация на Европейската комисия (ЕК) „Към европейската рамка за кариерното развитие на научните изследователи“ от 21 юли 2011 г,
https://euraxess.ec.europa.eu/sites/default/files/policy_library/towards_a_european_framework_for_research_careers_final.pdf

Категориите изследователи R1-R4 се прилагат, както при проектите, финансирани от ОПНОИР³, така и при националните научни програми⁴ и инвестициите в областта на НИРД по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) – процедура 2.004 „Създаване на мрежа от изследователски висши училища в България“⁵.

В съответствие с добрите национални и европейски практики, като се отчита опитът от изпълнението на проектите по ОПНОИР (наемане на персонал в ЦВП/ЦК чрез сключване на основен трудов договор или договор за допълнителен труд) и за да може бенефициентите по-точно да планират необходимите разходи за труд на различните категории изследователи, **ще бъдат определени единични разходи за месечни възнаграждения**, които съответстват на четирите широки профила R1-R4.

Освен това ще се вземе предвид фактът, че при проектите, финансирани от ОПНОИР, изпълнението на научната програма на новосъздадените ЦВП/ЦК е ръководено от водещи учени (категория R4 или в някои отделни случаи категория R3), които са назначени на позиция „ръководител екип“ съгласно прилаганата Стандартна таблица на почасовите възнаграждения. Съответно е оправдано да бъде определен единичен разход за месечни възнаграждения на **изследователи R4/R3 с ръководни функции**, който да се прилага за ръководителите на работни пакети за НИРД.

При определяне на допустимия размер на единичните разходи за месечни възнаграждения на изследователите, които ще участват в изпълнението на Дейност 1, се отчитат правилата за определяне на възнагражденията на изследователите (с включени осигуровки за сметка на работодателя), прилагани по ОПНОИР, както следва:

ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020

---

³ Условия за кандидатстване по процедура BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения“, <https://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=409> и процедура BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на центрове за компетентност“, <https://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=410>

⁴ Покана за участие в конкурс по Национална научна програма „Върхови изследвания и хора за развитие на европейската наука“ 2021 (ВИХРЕН-2021), вкл. [Насоки за кандидатите - специфични условия на Национална научна програма „ВИХРЕН“](#), публикувани на интернет страницата на Фонд „Научни изследвания“ на следния адрес: <https://www.fni.bg/?q=node/1355>. НПП ВИХРЕН-2021 е одобрена с Решение на МС № 593 от 12.08.2021 г. и финансирана с ПМС № 229/15.07.2021 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2021 г.

⁵ Поканата за представяне на проектни предложения по процедурата е налична на следния адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/800c457d-e8be-4421-8ed9-9e78d0a75c39/Procedure/InfoEnded/b3ea890c-23e8-4028-95a8-807a522cb875>

- ✓ Изследователи R4-R3 с ръководни функции (ръководители на ЦВП/ЦК; водещи координатори; ръководители на научната програма; ръководители на работни пакети; учени категория R4/R3, които са назначени на позиция „ръководител екип“ от Стандартната таблица), от 01.11.2018 г. се прилага почасово възнаграждение в размер до 48 лв. за отработен час⁶;
- ✓ Водещи изследователи (съответства на категориите R4, R3 и R2), прилага се часова ставка до 45,63 лв. за отработен час⁷;
- ✓ Изследователи без научна степен (съответства на категорията R1), прилага се часова ставка до 30,54 лв. за отработен час;
- ✓ Изследователи R2 и R3, прилагат се почасови ставки, определени самостоятелно от съответния бенефициент, които не надхвърлят посочената по-горе максимална стойност за изследователи R4.

При изпълнението на проектите по ос 1 на ОПНОИР часовата ставка за водещи изследователи е определена като максимално допустимо почасово възнаграждение и обикновено е прилагана само за изследователи от ниво R4. За изследователите от нива R3 и R2 са прилагани часови ставки между часовата ставка за водещи изследователи и часовата ставка за изследователи без научна степен. Освен това при някои проекти са планирани малки общи суми за възнаграждения на персонала и съответно са прилагани почасови възнаграждения, които са доста по-ниски от допустимите, за да може изследователите да получават възнаграждение през целия период на проекта.

Единичните разходи за месечни възнаграждения на изследователите ще се изчисляват въз основа на реално изплатените по ОПНОИР **възнаграждения за изследователския персонал, работещ в ЦВП/ЦК през 2021 г.** Тази година се приема за базова, защото: 1) Управляващият орган разполага с документи (ведомости за изплатени възнаграждения, справки за отработени часове и т.н.), които доказват

---

⁶ Съгласно Стандартна таблица за допустимия размер на почасовото възнаграждение на лица, наети във връзка с изпълнението и управлението на проектите по приоритетна ос 1 на ОП НОИР <https://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=611>

⁷ Почасовите възнаграждения са изведени от стойностите на месечното възнаграждение (вкл. осигурителните вноски за сметка на работодателя) на наетите изследователи, посочени в Решение С(2013)8194, с което се оторизира възстановяването на база на единични разходи за дейности „Мария Склодовска-Кюри“ в обхвата на Рамковата програма „Хоризонт 2020“, и са използвани и за наетите изследователи в ЦВП и ЦК в периода 2018-2023 г. съгласно Условието за кандидатстване по процедура BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения“ (стр. 48) и процедура BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на центрове за компетентност“ (стр. 45).

извършените разходи от бенефициентите за цялата календарна 2021 г.; 2) Това е първата година от новия програмен период.

В приложения файл *ОПНОИР-R1-R4-2021.xls* са обобщени данните за реално изплатените възнаграждения за изследователски персонал при изпълнението на 15 проекта, финансирани по приоритетна ос 1 на ОПНОИР – не е включен само проект BG05M2OP001-1.003-0001, при който не са планирани разходи за възнаграждения. При някои проекти са прилагани еднакви часови ставки за категориите R4-R3 или R4-R2, при други през 2021 г. все още не са били назначени изследователи от категория R1 или R2 – тези факти са отразени в таблицата.

Въз основа на пълната база данни се изчислява средното почасово възнаграждение за **1 отработен час** за различните категории изследователи, което е прилагано в ЦВП/ЦК през 2021 г. След това се изчислява среден месечен разход за труд като средното почасово възнаграждение се умножи по стандартното годишно работно време – 1720 отработени часа съгласно чл. 55, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060 – и получената годишна сума се раздели на 12 месеца, както следва:

Проект	Изследовател R4	Изследовател R3	Изследовател R2	Изследовател R1	Ръководител екип R4-R3
1.001-0001	41,43	39,53	30,52	28,55	48,00
1.001-0003	29,59	29,59	29,59	18,86	41,00
1.001-0004	34,49	32,31	25,67	18,77	41,00
1.001-0008	31,67	31,67	31,67	13,38	40,56
1.002-0001	44,60	39,00			48,00
1.002-0002	42,15	12,14			46,68
1.002-0005	29,45	35,00	27,90	22,52	38,06
1.002-0006	34,04	18,57	15,14	14,81	38,60
1.002-0010	27,34	24,28	18,53	15,23	32,41
1.002-0011	45,16	26,05	24,11		41,98
1.002-0012	31,30	24,62	17,95	12,82	32,41
1.002-0014	31,67	31,67	31,67	19,38	48,38
1.002-0019	29,38	17,80	11,29	7,35	48,00
1.002-0023	12,25	9,43	9,00	7,90	16,84
1.003-0002	42,02	42,02	29,53	22,46	42,02
Средно почасово възнаграждение	33,77	27,58	23,27	16,84	40,26
Среден месечен разход за труд	4 840	3 953	3 335	2 414	5 771

Следва да се отбележи, че изчислените разходи за 1 отработен час през 2021 г. в повечето случаи са по-ниски от почасовите ставки, записани в трудовите договори или използвани при изчисляването на постоянното месечно възнаграждение, което е записано в трудовия договор. Това е така, защото трудовите договори обикновено са с продължителност повече от 1 година, платеният годишен отпуск се покрива от бюджета на проекта, но през 2021 г. не е ползван целият полагаем годишен отпуск (т.е. отпускът ще бъде ползван през 2022 или 2023 г.). Съответно броят на реално отработените часове през 2021 г. е по-голям от средната годишна стойност, което води до изчисляване на по-нисък общ разход за 1 отработен час. Поради подобна причина (отчитане на повече платен отпуск през 2021 г.) по проект 1.002-0014 пък е изчислен малко по-висок общ разход за 1 отработен час на ръководителя на проекта – 48,38 лв. вместо допустимата ставка от 48 лв., която е използвана при първоначалното изчисляване на фиксираното месечно възнаграждение по проекта.

При изчисляването на единичните разходи УО използва **средният разход за 1 отработен час**, който реално е платен през 2021 г. и може да се докаже с приложените подкрепящи документи.

Изчислените средни месечни разходи за труд през 2021 г. ще се актуализират с последния публикуван от Евростат индекс на разходите за труд за България в област „Професионални дейности и научни изследвания“ съгласно номенклатурата, използвана от НСИ⁸ (*[M] Professional, scientific and technical activities* съгласно номенклатурата на Евростат) – увеличението за 2022 г. е 16 %⁹.

Изчислените актуализирани стойности се закръгляват към най-близката стотица, за по-лесни изчисления и за да се избегнат технически грешки. Евентуалното закръгление към по-висока стойност не нарушава коректността на изчислението, тъй като изчислените стойности се базират на статистически данни за 2022 г., а единичните разходи ще започнат да се прилагат от 2024 г., т.е. в единичния разход не е отчетено увеличението на разходите за труд през 2023 г.

Изчисленията са представени в приложения файл – *ЦВП-ЦК-Изчисления.xlsx*.

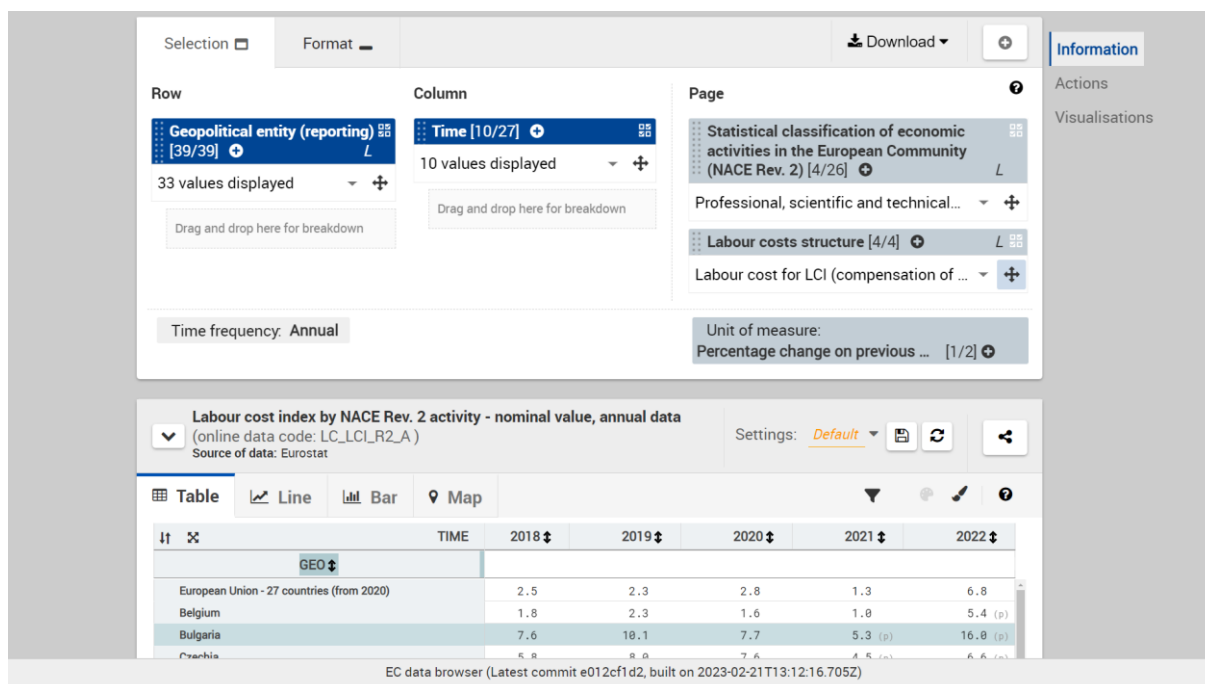
Данни, публикувани от Евростат за България	2022
--	------

⁸ Агрегирана номенклатура A21 на базата на Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008), публикувана на: <https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/pages/Classifics/A21.pdf>

⁹ [Labour cost index by NACE Rev. 2 activity - nominal value, annual data \[LC LCI R2 A custom 5508785\]](#)

Индекс на разходите за труд (LCI_M) за България NACE Rev. 2, дейност = [M] Professional, scientific and technical activities; Code: lc_lci_r2_a		16,00%	
Позиция	Среден месечен разход за труд за 2021 г.	Индексирана месечна сума	Единичен разход за месечно възнаграждение
Изследовател с ръководни функции R4/R3	5 771	6 694	6 700
Изследовател R4	4 840	5 614	5 600
Изследовател R3	3 953	4 585	4 600
Изследовател R2	3 335	3 869	3 900
Изследовател R1 (учен без ОНС "доктор")	2 414	2 800	2 800

Определянето на единичните разходи за възнаграждения на изследователите се извършва по следната формула:

$$E_{\text{Изследовател}} = \text{CMP}_{2021} \times (1 + \text{LCI}_M)$$

Където,

CMP_{2021} – среден месечен разход за труд за 2021 г., прилаган в ЦВП/ЦК

LCI_M – индекс на разходите за труд в България за 2022 г., област „Професионални дейности и научни изследвания“, публикуван от Евростат

$E_{\text{Изследовател}}$ – единичен разход за месечно възнаграждение за изследовател от съответната категория (след закръгляне до най-близката стотица)

За изследователите, извършващи НИРД в ЦВП/ЦК, ще се прилагат следните единични разходи за месечни възнаграждения при пълна заетост (8 часа на ден):

За изследователи R4/R3 с ръководни функции¹⁰ – 6 700 лв.

За водещи изследователи R4¹¹ – 5 600 лв.

За утвърдени изследователи R3¹² – 4 600 лв.

За признати изследователи R2¹³ – 3 900 лв.

За изследователи R1¹⁴ – 2 800 лв.

Бенефициентите може да поискат възстановяване на горепосочените единични разходи за месечни възнаграждения на изследователите, които са включени в изпълнението на Дейност 1 със заетост **от 8 часа на ден**.

За наети изследователи с по-малка заетост (или при работа за част от месеца) се възстановява единичен месечен разход, който е намален пропорционално и е закръглен към най-близкото цяло число.

За един изследовател не може да се отчита повече от 1 еквивалент на пълно работно време, т.е. максималната заетост по проекта е 8 часа на ден.

Единичният разход включва брутната заплата на наетото лице и осигурителните вноски за сметка на работодателя.

За ръководителите на работни пакети за НИРД може да се прилагат единичните разходи за позиция *Изследовател R4/R3 с ръководни функции*.

В договора за наемане на изследователя следва да се посочи приложимата позиция от таблицата с единичните разходи за възнаграждения.

---

¹⁰ Хабилитирани лица съгласно § 1, т. 18 от Допълнителните разпоредби на Закона за развитието на академичния състав в Република България, които са ръководители на научна група/работен пакет.

¹¹ Хабилитирани лица, които са водещи в своята изследователска област или поле.

¹² Хабилитирани лица, които са развили определено ниво на независимост при провеждането на научни изследвания.

¹³ Изследовател, който притежава образователна и научна степен „доктор“, но все още не е напълно независим; Пост-докторант – учен, който е придобил първа образователна и научна степен „доктор“, но не повече от 5 години след придобиването ѝ – съгласно § 1, т. 7 от Допълнителните разпоредби към Закона за насърчаване на научните изследвания.

¹⁴ Учен, който извършва НИРД след придобиване на първа образователно-квалификационна степен "магистър", но не притежава образователна и научна степен „доктор“ или докторант – учен, който е в процес на придобиване на образователна и научна степен "доктор".

Периодично актуализиране на единичните разходи за възнаграждения

При публикуването на нови данни от Евростат (средна годишна промяна спрямо предходната година) Междинното звено може да извърши актуализация на горепосочените единични разходи за месечни възнаграждения като прилага формулата, записана във файла *ЦВП-ЦК-Изчисления.xlsx*, както следва:

$$EP_{\text{акт}} = EP_{\text{стар}} \times (1 + LCI\_M)$$

Където,

$EP_{\text{акт}}$ – актуализиран единичен разход

$EP_{\text{стар}}$ – единичен разход, който се прилага преди актуализацията

LCI_M – индекс на разходите за труд в България, област „Професионални дейности и научни изследвания“, публикуван от Евростат (отчита се спрямо нивото от предходната година).

Новите размери на единичните разходи за възнаграждения се публикуват на сайта на Междинното звено и до бенефициента се изпраща съобщение през модул „Кореспонденция“ на ИСУН. Актуализираните единични разходи за месечни възнаграждения се прилагат за дейности, които са започнали след публикуването им на сайта на Междинното звено (освен ако в съобщението на МЗ не е посочена друга конкретна дата, от която да се прилагат актуализираните единични разходи).

3. Определяне на единични разходи за месечни възнаграждения на екипа от професионалисти, подпомагащ НИРД в ЦВП/ЦК – Дейност 1

При изпълнението на Дейност 1 се финансират разходите за възнаграждения на екип от професионалисти (иновационен персонал), който да подпомага оперативната дейност на ЦВП/ЦК и да осигурява устойчивост на центъра, както следва:

- ✓ Административен директор (мениджър, експерт с ръководни функции) – организира и ръководи оперативната дейност на ЦВП/ЦК, вкл. дейността за технологичен трансфер;
- ✓ Специалисти с висока квалификация и опит – инженери, икономисти, специалисти по трансфер на технологии и патентно право и др.;

- ✓ Техници – персонал, който подпомага поддръжката и използването на научноизследователската инфраструктура.

Тъй като екипът от професионалисти обхваща експерти от различни области на познанието, то за изчисляване на единичните разходи за възнаграждения ще бъдат използвани статистически данни за средните възнаграждения за различните класове професии в икономическа област „Професионални дейности и научни изследвания“ съгласно номенклатурата, използвана от НСИ (Professional, scientific and technical activities [M] съгласно номенклатурата на Евростат), както следва:

- ✓ Административен директор (мениджър, експерт с ръководни функции) – клас професии „Ръководители“
- ✓ Специалисти с висока квалификация и опит – клас професии „Специалисти“
- ✓ Техници – клас професии „Техници и приложни специалисти“

За определяне на допустимите разходи за възнаграждения на наетия иновационен персонал, ще се използват последните публикувани данни на Националния статистически институт за средната брутна заплата за 2021 г. на наетите лица по класове професии за икономическа дейност „Професионални дейности и научни изследвания“ – вземат се предвид средните данни за тази икономическа дейност, тъй като те отразяват най-добре средните нива на възнагражденията, получавани от професионалисти с различна квалификация и опит, които се очаква да бъдат наети за подпомагане на НИРД. Последните данни на НСИ за брутната работна заплата по класове професии¹⁵ се отнасят за 2021 г. и за да се осигури коректност на изчислението данните от 2021 г. ще бъдат индексирани въз основа на индекса за 2022 г. на разходите за труд в област „Професионални дейности и научни изследвания“, публикуван от Евростат.

Данните от НСИ за брутната работна заплата по класове професии се намират на адрес: https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/reports/result.jsf?x_2=681, след което се появява следния екран:

---

¹⁵ https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/reports/result.jsf?x_2=681

← → ↻ infostat.nsi.bg/infostat/pages/reports/queryjsfx_2=681

Events Министерство на... PRIS Translator Комитет за наблюд... ИСУН Среща Алис7 - Вход PDF OCR - Recogni... OPFO

Лиценз BG EN Версия: 1.6

ИНФОСТАТ

СРЕДНА БРУТНА ЗАПЛАТА НА НАЕТИТЕ ЛИЦА ПО ТРУДОВО И СЛУЖЕБНО ПРАВООТНОШЕНИЕ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ (A21) И КЛАСОВЕ ПРОФЕСИИ(2008-2021г.)¹

Начало СРЕДНА БРУТНА ЗАПЛАТА НА НАЕТИТЕ ЛИЦА ПО ТРУДОВО И СЛУЖЕБНО ПРАВООТНОШЕНИЕ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ (A21) И КЛАСОВЕ ПРОФЕСИИ(2008-2021г.)

Метаданни Методология Доклади за качество Промени представянето Заяви

Агрегирана номенклатура A21 на базата на КИД-2008 (буквен код)¹
(1/20)
съдържа
☐ ФИНАНСОВИ И ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ
☐ ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
☒ ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
☐ АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ
☐ ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
☐ ОБРАЗОВАНИЕ
☐ ХУМАНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА
Изчисти избора

Структура на професиите и длъжностите¹
(3/10)
съдържа
☐ Общо
☒ Ръководители
☒ Специалисти
☒ Техници и приложни специалисти
☐ Помощен административен персонал
☐ Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната
☐ Квалифицирани работници в селското, горското, ловното и рибното стопанство
Изчисти избора

Времева разбивка¹
(1/14)
съдържа
☐ 2008
☐ 2014
☐ 2015
☐ 2016
☐ 2017
☐ 2018
☐ 2019
☐ 2020
☒ 2021
Изчисти избора

¹ Филтри маркирани със звезда (*) са задължителни!
² За ползвателя във филтрите маркирани в сиво, няма данни.

Последователно се избира:

1. От Агрегирана номенклатура A21 на базата на КИД-2008 (буквен код) – „Професионални дейности и научни изследвания“;
2. От Структура на професиите и длъжностите – „Ръководители“, „Специалисти“ и „Техници и приложни специалисти“;
3. От „Времева разбивка“ – „2021“, след което се натиска бутон „Заяви“.

Системата извежда следната информация:

Лиценз BG EN Версия: 1.6

ИНФОСТАТ

СРЕДНА БРУТНА ЗАПЛАТА НА НАЕТИТЕ ЛИЦА ПО ТРУДОВО И СЛУЖЕБНО ПРАВООТНОШЕНИЕ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ (A21) И КЛАСОВЕ ПРОФЕСИИ(2008-2021г.)¹

Начало Демографска и социална статистика Годишна статистика на заетостта и разходите за труд

СРЕДНА БРУТНА ЗАПЛАТА НА НАЕТИТЕ ЛИЦА ПО ТРУДОВО И СЛУЖЕБНО ПРАВООТНОШЕНИЕ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ (A21) И КЛАСОВЕ ПРОФЕСИИ(2008-2021г.)

Метаданни Методология Доклади за качество Промени изгледа Промени представянето Генерирай графика Генерирай картограма Изтегли

По колони	Мерни единици	Времева разбивка	Структура на професиите и длъжностите
По редове	Агрегирана номенклатура A21 на базата на КИД-2008 (буквен код)		
			(левове)
		2021	
		Ръководители	Специалисти
		Техници и приложни специалисти	
ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	59784	28528	19678

За изчисляване на възнагражденията на екипа от професионалисти се прилага индексът на разходите за труд в област „Професионални дейности и научни изследвания“ ([M] *Professional, scientific and technical activities*) – увеличението за 2022 г. е 16 %.

След това към brutната заплата за клас професии „Ръководители“, „Специалисти“ и „Техници и приложни специалисти“ ще бъдат добавени задължителните вноски от работодателя и така ще се получи годишната сума на допустимите разходи за възнаграждения, от която ще се определи и месечната сума, която може да се възстанови на бенефициента. Изчислените стойности се закръгляват към най-близката стотица, за по-лесни изчисления и за да се избегнат технически грешки. Евентуалното закръгление към по-висока стойност не нарушава коректността на изчислението, тъй като изчислените стойности се базират на статистически данни за 2021 и 2022 г., а единичните разходи ще започнат да се прилагат от 2024 г., т.е. в единичния разход не е отчетено увеличението на разходите за труд през 2023 г.

Изчисленията са описани в приложения файл *ЦВП-ЦК-Изчисления.xlsx*.

Данни от НСИ и Евростат за България - икономическа дейност "Професионални дейности и научни изследвания"	2021 г.
Годишна брутна работна заплата - ръководители	59 784
Индекс на разходите за труд за 2022 г., за България - LCI_M = 16 %	16,00%
Индексирана годишна брутна заплата с данни за 2022 г.	69 349
Месечна брутна работна заплата - ръководители	5 779
Общо вноски от работодателя - 19,02 % за сумата до максималния осигурителен доход (ръководители) (фонд "Пенсии": 8,22%, фонд "ОЗМ": 2,1%, фонд "Безработица": 0,6%, фонд "ДЗПО" в УПФ: 2,8%, фонд "ТЗПБ": 0,5%, фонд "Здравно осигуряване": 4,8%)	647
Общ месечен разход за възнаграждения - 2022 г.	6 426
Единичен месечен разход за възнаграждения на наети лица, клас професии „Ръководители“ – заетост 8 часа на ден	6 400 лв.
Годишна брутна работна заплата - специалисти	28 528
Индекс на разходите за труд за 2022 г., за България - LCI_M = 16 %	16,00%
Индексирана годишна брутна заплата с данни за 2022 г.	33 092
Месечна брутна работна заплата - специалисти	2 758
Общо вноски от работодателя - 19,02 % за сумата до максималния осигурителен доход (ръководители) (фонд "Пенсии": 8,22%, фонд "ОЗМ": 2,1%, фонд "Безработица": 0,6%, фонд "ДЗПО" в УПФ: 2,8%, фонд "ТЗПБ": 0,5%, фонд "Здравно осигуряване": 4,8%)	525
Общ месечен разход за възнаграждения - 2022 г.	3 282
Единичен месечен разход за възнаграждения на наети лица, клас професии „Специалисти“ – заетост 8 часа на ден	3 300 лв.

Годишна брутна работна заплата - Техници и приложни специалисти	19 678
Индекс на разходите за труд за 2022 г., за България - LCI_M = 16 %	16,00%
Индексирана годишна брутна заплата с данни за 2022 г.	22 826
Месечна брутна работна заплата - Техници и приложни специалисти	1 902
Общо вноски от работодателя - 19,02 % за сумата до максималния осигурителен доход (ръководители) (фонд "Пенсии": 8,22%, фонд "ОЗМ": 2,1%, фонд "Безработица": 0,6%, фонд "ДЗПО" в УПФ: 2,8%, фонд "ТЗПБ": 0,5%, фонд "Здравно осигуряване": 4,8%)	362
Общ месечен разход за възнаграждения - 2022 г.	2 264
Единичен месечен разход за възнаграждения на наети лица, клас професии „Техници и приложни специалисти“ – заетост 8 часа на ден	2 300 лв.

За иновационния персонал, подпомагащ научно-изследователската и развойна дейност (НИРД), ще се прилагат следните единични разходи за месечни възнаграждения:

Единичен месечен разход за възнаграждения на наети лица, клас професии „Ръководители“ - заетост 8 часа на ден – 6 400 лв.

Единичен месечен разход за възнаграждения на наети лица, клас професии „Специалисти“ - заетост 8 часа на ден – 3 300 лв.

Единичен месечен разход за възнаграждения на наети лица, клас професии „Техници и приложни специалисти“ - заетост 8 часа на ден – 2 300 лв.

За поддръжката и експлоатирането на уникална научноизследователска инфраструктура е възможно да възникне потребност от наемането на специалисти с допълнителна квалификация, пряко свързана с уникалното научно оборудване. Тази допълнителна квалификация обикновено се доказва с представяне на **индивидуален сертификат**, издаден от производителя или друго доказателство за специфичната квалификация или специфичен опит на съответния специалист. Този тип специалисти обикновено ръководят екипа по поддръжка на научната инфраструктура и вземат крайното решение по възникнали казуси. Затова за тази категория специалисти (притежаващи допълнителна квалификация, пряко свързана с използваното научно оборудване) е оправдано да се определи допълнителен единичен месечен разход за възнаграждения, който се изчислява въз основа на средно аритметичната стойност от годишните брутни заплати за клас професии „Ръководители“ и клас професии „Специалисти“.

Освен за инженерно-технически персонал този допълнителен единичен месечен разход за възнаграждения може да се прилага и за специалисти с друга квалификация, които участват в дейностите за технологичен трансфер и могат да докажат **допълнителна специфична квалификация или опит**, пряко свързан с дейностите за технологичен трансфер.

Данни от НСИ и Евростат за България - икономическа дейност "Професионални дейности и научни изследвания"	2021 г.
Средно аритметично на Годишна брутна работна заплата - класове професии „Ръководители“ (59 784) и „Специалисти“ (28 528)	44 156
Индекс на разходите за труд за 2022 г., за България - LCI_M = 16 %	16,00%
Индексирана годишна брутна заплата с данни за 2022 г.	51 221
Месечна брутна работна заплата - специалисти	4 268
Общо вноски от работодателя - 19,02 % за сумата до максималния осигурителен доход (ръководители) (фонд "Пенсии": 8,22%, фонд "ОЗМ": 2,1%, фонд "Безработица": 0,6%, фонд "ДЗПО" в УПФ: 2,8%, фонд "ТЗПБ": 0,5%, фонд "Здравно осигуряване": 4,8%)	647
Общ месечен разход за възнаграждения - 2022 г.	4 915
Единичен месечен разход за възнаграждения на наети лица, клас професии „Специалисти“, които могат да докажат допълнителна специфична квалификация – заетост 8 часа на ден	4 900

Определя се **единичен месечен разход за възнаграждения** на наети лица, клас професии „Специалисти“, които могат да докажат **допълнителна специфична квалификация**, пряко свързана с използваното научно оборудване или дейностите по технологичен трансфер (заетост 8 часа на ден) – **4 900 лв.**

Бенефициентите може да поискат възстановяване на горепосочените единични разходи за месечни възнаграждения на професионалисти, които са включени в изпълнението на Дейност 1 със заетост **от 8 часа на ден**.

За наети професионалисти с по-малка заетост (или при работа за част от месеца) се възстановява единичен месечен разход, който е намален пропорционално и е закръглен към най-близкото цяло число.

За едно наето лице не може да се отчита повече от 1 еквивалент на пълно работно време, т.е. максималната заетост по проекта е 8 часа на ден.

Единичният разход включва brutната заплата на наетото лице и осигурителните вноски за сметка на работодателя.

В договора за наемане на лицето следва да се посочи приложимата позиция, както следва:

- ✓ *Административен директор* (мениджър, експерт с ръководни функции) – организира и ръководи оперативната дейност на ЦВП/ЦК, вкл. дейността за технологичен трансфер; ръководи юридическото лице, основано съгласно Методиката и критериите за подбор на операцията; изпълнява и други дейности, в съответствие с учредителния акт на юридическото лице. Отговаря на клас професии „Ръководители“ съгласно класификацията на НСИ;
- ✓ *Специалисти с допълнителна квалификация* – инженери, икономисти, специалисти по трансфер на технологии и патентно право и др.; отговарят на клас професии „Специалисти“ съгласно класификацията на НСИ и могат да докажат (обикновено с представяне на индивидуален документ) **допълнителна специфична квалификация или опит**, пряко свързана с използваното научно оборудване или дейностите по технологичен трансфер;
- ✓ *Специалисти* – инженери, икономисти, специалисти по трансфер на технологии и патентно право и др.; отговарят на клас професии „Специалисти“ съгласно класификацията на НСИ;
- ✓ *Техници, приложни специалисти* – персонал с различна квалификация, който подпомага поддръжката и използването на научноизследователската инфраструктура; отговарят на клас професии „Техници и приложни специалисти“ съгласно класификацията на НСИ;

Периодично актуализиране на единичните разходи за възнаграждения

При публикуването на нови данни от НСИ и Евростат Междинното звено може да извърши актуализация на горепосочените единични разходи за месечни възнаграждения на екипа от професионалисти като прилага формулите, записани във файла *ЦВП-ЦК-Изчисления.xlsx*, както следва:

1. Въз основа на публикуваните данни за година N (N = 2022 г. при първата актуализация) на Националния статистически институт за икономическа дейност „Професионални дейности и научни изследвания“ се изчислява средната брутна заплата за 1 месец на наетите лица по класове професии

- „Ръководители“, „Специалисти“, „Техници и приложни специалисти“ и средно аритметичната стойност за класове професии „Ръководители“ и „Специалисти“.
2. Изчислените средни месечни заплати за година N се актуализират с индекса на разходите за труд (LCI_M) за България, за година N+1 в област „Професионални дейности и научни изследвания“, [M] *Professional, scientific and technical activities*, публикуван от Евростат.
  3. Към актуализираните в т. 2 брутни заплати за четирите категории наети лица се добавят задължителните вноски от работодателя съгласно приложимото национално законодателство за година N+2 и така се получава средният месечен разход за труд за година N+2. Изчислените стойности се закръгляват към най-близката стотица, за по-лесни изчисления и за да се избегнат технически грешки, и така се определят актуализираните единични разходи за възнаграждения.

Новите размери на единичните разходи за възнаграждения се публикуват на сайта на Междинното звено и до бенефициента се изпраща съобщение през модул „Кореспонденция“ на ИСУН. Актуализираните единични разходи за месечни възнаграждения се прилагат за дейности, които са започнали след публикуване на съобщението на сайта на МЗ (освен ако в съобщението на МЗ не е посочена друга конкретна дата, от която да се прилагат актуализираните единични разходи).

4. Обобщена таблица на единичните разходи за месечни възнаграждения на персонала, работещ в ЦВП / ЦК

При изпълнението на допустимите преки дейности по процедура „Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ“ се прилага следната

Таблица на единичните разходи за месечни възнаграждения на персонала, работещ в центровете за върхови постижения / центровете за компетентност:

Единични разходи	Единичен разход за месец
Преки разходи за персонал	
Изследовател R4/R3 с ръководни функции	6 700
Водещ изследовател R4	5 600
Утвърден изследовател R3	4 600
Признат изследовател R2	3 900
Изследовател R1 (Учен без ОНС "доктор" или докторант)	2 800
Административен директор	6 400
Специалисти с допълнителна квалификация	4 900
Специалисти	3 300
Техници и приложни специалисти	2 300

Всички определени месечни единични разходи се прилагат за изследователи и професионалисти с пълна заетост (8 часа на ден).

Размерът на допустимите разходи за съответния месец се определя като *броят на наетите лица на пълно работно време (заетост 8 часа на ден)* за всяка от позициите, посочени в Таблицата на единичните разходи за месечни възнаграждения на персонала, работещ в ЦВП / ЦК, се умножи по съответния единичен месечен разход. За наети лица с по-малка заетост се възстановява единичен месечен разход, който е намален пропорционално.

В съответствие с подхода, възприет от Европейската комисия¹⁶, когато наетото лице отсъства, поради майчинство, бащинство, родителски отпуск, отпуск по болест или специален отпуск, за период, по-дълъг от 30 последователни дни, се определя **единичен разход при дългосрочно отсъствие**, който се изчислява по следната формула:

$$ER_{до} = ER_{м} \times K \times БМ$$

Където,

ER_{до} – единичен разход при дългосрочно отсъствие

ER_м – единичен разход за месечно възнаграждение

¹⁶ Решение (Ref. Ares(2021)1908095 – 16/03/2021) за оторизиране на използването на еднократни суми и единични разходи за дейности „Мария Склодовска-Кюри“ по програма „Хоризонт Европа“
https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/guidance/unit-cost-decision_he-msca_en.pdf

К – процентен коефициент, съответстващ на дела от ЕРм, който бенефициентът трябва да плаща като обезщетение

БМ – брой месеци, в които бенефициентът е задължен да плаща обезщетението съгласно националното законодателство

Процентният коефициент, с който се умножава ЕРм, се изчислява по следната формула:

$$К = ДРоб / ЕРм$$

Където,

ДРоб – действителни разходи, които бенефициентът трябва да плаща като обезщетение

ЕРм – единичен разход за месечно възнаграждение

Единичният разход при дългосрочно отсъствие може да се възстанови преди да е изтекъл периодът на дългосрочното отсъствие, ако са представени необходимите подкрепящи документи.

6. Одитна следа

Одитна следа:

- използваната методика за определяне на стойността на даден единичен разход или еднократна сума трябва да бъде документирана и съхранявана,
- в документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа, трябва да бъде ясно определена стандартната таблица за единичните разходи и еднократните суми и факторите, които трябва да бъдат изпълнени, за да бъде извършено плащането,
- доказателство за успешно приключило обучение (сертификат/удостоверение),
- ако има изискване целевата група да отговаря на определен профил, трябва да се проверява допустимостта на участниците.

Прилагане на финансиране с единна ставка за другите преки и непреки разходи

Общ принцип: специфични категории допустими разходи, които предварително ясно са определени, се изчисляват чрез прилагането на предварително фиксиран процент към една или няколко други категории допустими разходи.

При съпоставянето на системи за финансиране с единни ставки винаги трябва да се сравняват всички елементи на метода, а не само ставките:

- *категориите допустими разходи, на чиято база следва да се прилага ставката за изчисляване на допустимите суми*
  - *самата единна ставка,*
  - *категориите допустими разходи, изчислени с единната ставка,*
  - *ако е уместно, категориите допустими разходи, за които единната ставка не се прилага и които не се изчисляват с единна ставка.*

Одитна следа:

Категория допустими разходи, на чиято база следва да се прилага ставката за изчисляване на допустимите суми	<p>Единични разходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> Възнаграждения за изследователите и екипа от професионалисти – Дейност 1 <p>Трябва да се гарантира, че в тези разходи не се включват никакви разходи за възнаграждения на екипа за управление на проекта (ръководител на проекта; счетоводител; координатор и т.н.). Няма двойно деклариране на една и съща позиция разход: като „базови“ разходи (изчислени въз основа на единични разходи) и като „изчислени“ разходи (включени в единната ставка).</p>
Единна ставка 40 %, приложена върху разходите за възнаграждения за изпълнението на Дейност 1	<p>Други преки и непреки разходи:</p> <p>Покриват се преки разходи, възникнали при изпълнението на проекта, които не са разходи за възнаграждения или разходи за мобилност, както и необходимите непреки разходи.</p>
Категория допустими разходи, за които не се прилага единна ставка	<p>Единични разходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> Разходи за мобилности в чужбина по Дейност 3 <p>Действително извършени разходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> Разходи за дълготрайни активи – Дейност 2

Таблица Б към Допълнение 1 от Приложение V на Регламент № 2021/1060

Описание на вида операция, включително графика за изпълнение	Операция по ПНИИДИТ, която ще се реализира в периода 2024 – 2029 г.
Специфична(и) цел(и)	СЦ по чл. 3, пар. 1, (а) (i) от Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета -развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии.
Показател, който води до възстановяване на разходите	Сключени трудови договори Проведено обучение в чужбина
Мерна единица за показателя, който води до възстановяване на разходите	Брой отработени месеци Брой обучени лица
Стандартна таблица на единичните разходи, еднократни суми или единни ставки	Документ ТЕРЕС-ЦВП-ЦК
Сума по видове мерни единица или по процент (за единни ставки) от ОВР	Единични разходи за възнаграждения за наетите изследователи Единични разходи за възнаграждения за наетия екип от професионалисти Единични разходи за пътуване и индивидуална подкрепа за престой при мобилности Единна ставка 40 % съгласно чл. 56, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060
Категории разходи, обхванати от единични разходи, еднократни суми или единни ставки	Разходи за възнаграждения на персонал, които се предоставят като единични разходи Други преки и непреки разходи, които се предоставят чрез единна ставка от 40 % Разходи за обучения, които се предоставят като единичен разход за пътуване и престой за един обучаем
Тези категории разходи покриват ли всички допустими разходи за операцията? ДА/НЕ	Не.
Метод за корекция	Периодично актуализиране на разходите, съобразно публикувани нови статистически данни на НСИ или Евростат, осигуряващ прилагането на коректен, справедлив и проверим метод на изчисление. При промяна на нормативната уредба или националните единични разходи, използвани по програма „Еразъм+“.

Проверка на достигането на единиците - Опишете какви документи/система ще бъдат използвани, за да се провери, че реализираните единици са достигнати? – опишете какво и от кого ще бъде проверявано по време на проверките на управлението – опишете какви мерки ще бъдат предприети за събиране и съхраняване на съответните данни/документи

Какви документи ще бъдат използвани, за да се докаже постигането на мерната единица?

Изискванията са подробно описани в раздел Условия за възстановяване на разходите в приложение IV. Условия за изпълнение към административния договор.

За верифициране на постигнатия резултат задължително се представят следните документи:

- Трудов договор (допълнително споразумение към ТД) и длъжностна характеристика за всяко наето лице;
- Месечен/Тримесечен отчет от ръководителя на работния пакет (за изследователския персонал) или от административния директор (за иновационния персонал) и утвърден от ръководителя на ЦВП/ЦК, в който се съдържа кратка информация за извършената дейност през съответното тримесечие (или месец);
- Индивидуален документ за участие в мобилност (удостоверение/сертификат/служебна бележка).

Опишете какво ще бъде проверявано по време на проверките на управлението (включително на място), и от кого?

УО (МЗ) извършва административна проверка на всяко искане за плащане, представено от бенефициента.

Административната проверка се извършва от експерти на УО (МЗ), като се попълва и контролен лист. УО (МЗ) извършва и проверки на място, съгласно процедурата, разписана в Наръчника на УО (МЗ). Проверките на място се извършват съгласно одобрената от УО (МЗ) методика за оценка на риска. Проверките на място могат да бъдат планирани или непланирани. Проверки на място от УО (МЗ), ще бъдат извършвани за проверка на:

- оригинални документи, съгласно контролен лист;
- обстоятелството дали лицето е наето, съгласно националното законодателство, дали е извършило съответната работа, както е уговорено в трудовия договор и длъжностната характеристика. Проверката на място се документира с Формуляр за проверка на място, подписан от експерта/ите и представители на бенефициента.

Какви са механизмите за събиране и съхраняване на описаните данни/документи?

Изброените по-горе задължителни документи, доказващи постигнатия резултат (и ако е приложимо - други документи, изрично посочени в Условието за изпълнение по съответната процедура) се предоставят от бенефициентите заедно с всяко искане за плащане чрез ИСУН, на УО (МЗ), който отговаря за проверката на разходите, декларирани пред ЕК. УО (МЗ)

	<p>проверява представените документи и гарантира, че всички изисквания за възстановяване на опростения разход са изпълнени. Документите на хартиен оригинал се съхраняват при бенефициентите, а пред УО (МЗ) се представят сканирани, чрез системата ИСУН.</p> <p>Резултатите се наблюдават от Управляващия орган (Междинното звено) на ПНИИДИТ/ Управляващия орган на ПНИИДИТ чрез извършването на административни проверки и проверки на място. Проверките на място се извършват съгласно одобрената от УО методика за оценка на риска.</p>
<p>Възможни погрешни стимули, смекчаващи мерки и очакваното ниво на риск (високо/средно/ниско)</p>	<p>Възможен риск: Ниско качество на извършената работа.</p> <p>Очаквано ниво на риск: Ниско.</p> <p>Мерки за намаляване на риска:</p> <p>Извършване на проверки на място от страна на УО (МЗ) (включително и чрез включване на независими експерти с експертиза в съответната област), за да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - се провери и удостовери изпълнението на извършените дейности от участниците в проекта, получили възнаграждение чрез единични разходи, както и наличието на конкретен резултат от извършената дейност; - да се осигури наблюдение от страна на УО (МЗ) през периода на изпълнение на проекта, което ще се документира в контролен лист за извършените проверки на място. <p>Изчисляване на Параметър за резултат въз основа на отчетените и верифицирани научни резултати, технологичен трансфер и сътрудничество с потенциални потребители, и задаване на етапни цели за стойността на Параметъра за резултат за всяка календарна година.</p> <p>Възможен риск: Двойно финансиране на извършената работа.</p> <p>Очаквано ниво на риск: Ниско.</p> <p>Мерки за намаляване на риска:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подписване на Декларация за липса на двойно финансиране при подаване на всеки пакет отчетни документи; - Въвеждане в ИСУН – секция „Екип“ от Техническия отчет, на обобщена информация за отработеното време по проекта на всяко от наетите лица. Съответно УО (МЗ) периодично извършва в ИСУН „Справка по ЕГН“ и при установяване на нарушения предприема корективни действия съгласно разпоредбите на сключения административен договор и приложимото законодателство.

Приложения:

Допълнителна информация за дескрипторите на профилите научни изследователи – файл Дескриптори-R1-R4.docx

Таблицы с изчислителни формули – файл ЦВП-ЦК-Изчисления.xls

Обобщена информация за реално изплатените възнаграждения за изследователски персонал при изпълнението на 15 проекта, финансирани по приоритетна ос 1 на ОПНОИР – файл ОПНОИР-R1-R4-2021.xls

Подкрепяща документация – папка ОПНОИР-ос-1.rar (не се публикува, защото съдържа лични данни)

Справки за заплати по трудов договор и всички начисления за 2022 г. за различни категории наети лица – папка Заплати-2022.rar